

L a t w e e f c h u A w i s c h.

Nr. 40. Bettortdeena 5tā Oktober 1839.

Pawehleschana

T a h s K e i s e r i s t a s M a j e s t e e t e s,

ta Patwaldineeka wiffas Kreewu walsts u. t. j. pr.,

no

Kursemmes Waldischanas teefas

wiffem par sinnu.

Dauds pagasta teefas pee ta augstizeenijama un wiffaiteizama Kunga un Ministera, kam usraudischanas pahr eekfchigahm leetahm, luhgchanas laiduschi tik schehligi buht un eeweheleht, ka teem schinnis luhgchanas pefaukteem lohzekeem buhtu walts kaut buhdami no Rattolu mahzitajeem kriiti, takmehr no Luttera tizzigeem wezzakeem dsummischeem, Luttera tizzibu usnent, talabb ka tiklabb winni paschi, ka arri winnu wezzaki un pehrminderi to no firbs wehlahs un gribb. — Augstizeenijams Ministera Kungs schihs luhgchanas pahrraudsijis un zittus walsts lifikumus pee tam wehrā lizzis irr pawehlejis: ne zittam, bet pascheem luhdsejeem buhs schihs luhgchanas pee winna laist; ja schee ne buhtu isauguschu zilweku kahrtā, tad winnu wezzakeem jeb arri winnu pehrmindereem to buhs darriht, peelikdami luhdseju wezzumu flaht; turprettim pagasta, aprinku un pilsfungu-teefahm tikween buhs luhdseja papihrus, ka winnu kristamas grahmatas un zittas schinni leetā derrigas patrahdischanas pee teefas zaur Krohna seegela peelikchanu un rulta nummera pee-wilfchanu apstiprinah.

Kad muhsu augstizeenijams un teizams Zivil-Guberneeris von Brewern scho pawehleschanu derrigu turrejis wisseem sinnamu darriht, tad Waldischanas teefas zaur scheem raksteem winna gribbeschanu peepildijusi, scho pawehleschanu dohdama sinnamu wisseem par sinnu un par wehrā lifikchanu.

Jelgawas pills, 6tā Mei 1837.

Kursemmes Wihze-Guberneers: M a y d e l l.

F. Ebeling,
Waldischanas Rahts.

J. B. Diederichs,
Waldischanas Rahts.

D e r r i g a s s i n n a s.

Ohlas (pautus) us seemu labbi un ilgi kā prischus glabbaht, tohp mahzihts: tohs kahdu azzumirkli wahroschā uhdeni turreht, zaur fo widdus pussē masā ahdiā pahrwelfahs, un tadeht ohlu ilgaki prischu usturr. Kad pulku ohlas us reisī gribb mehrzeht, kad tahts feetā jaeekrauj, un tā eeksch wahroschu uhdeni azzumirklij aturr. Safka kā us scho wihti pa fiumstuhkstoschahm ohlahm, no Prantschu-semmes us zittahm seimnehm, un arr us Almeriku aissuhstoht. —

Wahzu awihēs irr lassams, kā weens kungs pa zellu ar saweem 2 behrmineem, lustes dehl braukdams, un pats masōs rattinōs ohredams us reisī no bischu pulka tohp apbehrits, kas preeksch to sirgu apklahts, bet pehz ir pascham fungam tik neschehligi usfriht un tā reisī kā schis nabbags kā bes jehgas un puss akls no teem fahdschu laudim kur winna behruini bij aissfrehjuschi paligu mekleht tohp aissnestis. Tur winsch tappe apguldihts un ar peenu un mihkstu swesshu masgahts, un tee tuhkfloschi dseltoni no gihmja un no galwas isewilkti, un ta zerre to nabbagu wehl glahbt; tas sirgs bij us weetas palizzis. —

C. M — r.

Kristihts wahrds un pawahrds.

(Isenems no kahdas wezzas grahmatas.)

Mans kristihts wahrds irr Mahrtinsch, bet wehl sehns buhdams, es sawu wifslabbaku rippu, sawu tauri lihds ar wijoli buhtu saudejis, kad tik tehwu buhtu warrejis peeluhgt, lai manni sauz kā gribbedams, bet lai tik Mahrtinu ne sauz; schis wahrds skanneja mannās ausis tik nejauki, kā nekahds zits wahrds. Kapehz tad? —

To es pats itt skaidri ne sunnu; bet zerrohs, kā muischas waggars, kad wahrpas biju lassift, manni par nejehga Mahrtinu isfauze, un pee tam wehl ar tahdu balst, kā kad tas istafita leeta buhtu, kā Mahrtinsch tik dauds kā nejehgu apsikme, kaut arri to wahrdu nejehga ne pefsauktu klah. Lai nu buhtu schi nepatikschana nahkusi kā nahkdama, bet aw Mahrtinsch.

tina wahrdu ne gribbeju; dauds labbaki patikke: Kristaps, Kahrlis, Tohms un wissi zitti. — Pebz kahdu laiku gaddijahs, kā tehws us manni fazija: Mahrtin! esf wehl turpmak tik schigls pee wissa darba, kā lihds schim, tad tervi pebz peezahm deenahm pilsehtas basnizā weddischn; tur dauds ko no jauna dabbuks redseht. Basniza buhschoht buht jauki isgresnota ar dauds wassa frezzehm, ar jaukeem wainageem un daschadahm pukkehlm; un bes tam wehl buhschoht pulks spehlinannar ar wijolehm, trumpetehm un basunehm, kas lihds ar ehrglehm jaukas meldisas spehlehs, jo sunni, kā tad buhs 300 gaddi aissgahjuschi, kamehr Mahrtin Lutters eesahzis Deewa wahrdus no zilweku isgudrofchanahm skaidroht, tadeht scho deenu tam gohda wihran par peeminnu un Deewam par gohdu swinn, kas inums irr tik dauds labbuma zaur winnu paral-djis. — „Kā woi tad schim gohda wihran bij wahrds Mahrtinsch?“ waizaju es itt ahtri tehwu. „Kā tad, Mahrtinsch bija winna kristihts wahrds,“ atbildeja tehws. — Eku! nu es lehzu kā jehrinsch no preeka, kad to pawassari us sallahm gannibahm islaisch. Nu wisseem, kurrū ween satikkohs, stahstiju, kā Lutteram, kurrā peeminneschanas deena pebz peezahm deenahm buhs, arri Mahrtinsch bijis wahrdā. No ta laifa man Mahrtinsch tik jauki ausis skanneja, kā pulkstens pussdeena, kas pee pilnahm blohdahn aizina. Kā jaw fazzihts, es us sawu wahrdu tā palaidobs, kā buks us saweem raggeem, un tadeht ween kā tas labbais wihrs Lutters arri Mahrtinsch bijis. Wissas deeninas lihds Luttera peeminneschanas deenai bija man tik garras, kā ne mas ne warru isteikt, jo es wehlejohs, kā jaw rihtā ta deena buhtu, kā Mahrtinam, un tadeht kā es arri Mahrtinsch esmu, man arri par gohdu swinnehs. Pehdigi ta ilgi gaibita deena atnahze, kurrā wissi manni prahsti tā no preeka pahremeti bija, kā wairs ne atminnu, kā us pilsehtu nogahjam un ko tur redsejaim. Atpakkal us mahjahm nahkdams biju wehl no preeka apreibus, kamehr jaw mahjas eeraudsijam; tē zellahs starp man un tehwu farunnaschana, kas man kā no meega usmoh-

dinaja. Tehws azzis us saweem laukeem mettis fakka: „Kà laudis runna, tà arri irr, ka Preedneeka Mahrtinsch ne kam ne derroht.“ — Es: „„Kurfsch, kas par Mahrtini?““ — „Preedneeka Mahrtinsch, kas schoricht pee muus atnahze, Fahna weetä sirgus ganniht; tu redst ka tas sirgeem fahwes auju tuppeschus isplohsift.“ „„Mahrtinsch? es jau dsirdeju to Pahwilu fauzam.““ — „Nu tèbè, Pahwils Mahrtinsch, winnam diwi wahrdi.“ — „„Las man ne tiht, ka tahdqm netiklam zilwekam Mahrtinsch wahrda, tà jaw Lutteri fauze; to warretu labbaki Pahwilu ween fault.““ — „„Tà tu dehls dohma; Pahwils bija tahds pats gohda-jams wihrs kà Lutters, schim nelgam irr abbu wahrdi, un tomehr tas ne derr neneekam. Kruusta wahrdi, pawahrdi, tiklabb kà gohda wahrdi, ko zilwekeem dohd, ne warr neweenam zilwekam gohdu doht, bet tam, kas sawa wahrda wehrtz naw, tee turprettim dohd kamm. Tu sunni, neweens par tam ne sinejahs, ka muhsu weenam kaiminam Aplamneeks pawahrdä, kas tatschu zair saweem wahrdeem un darbeem parahda, ka ihsti gudrs wihrs irr; bet dauds zittadi irr ar muhsu ohtru kaiminu, kas fewi Baiaru fauzahs, tomehr magasihnei tik dauds apehduschi un wisseem frohdsneekem us durwim us-roksiti.“ — Taggad tik atjehdsu, ka no eefahkuna padands behdajees un pehzak atkal padands preezajees sawa wahrda labbad, tad nu apnehmohs, nekad sawa wahrda deht nei kuntees nei leppotees, fainannidams: ka ne wahrds wihrs, bet wihrs wahrdu wisseem patihkamu darra. — 15 Almns.

Teeſas flubdin aſch an aſ.

Us pawehleschanu tafs Beiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walſis ic. ic. ic., tohp no Suhres pagasta teefas wiffi parradu dewejti ta febeit nomirruscha fainneeka Berenkauſchü Andreja Drescher un winna fewas Greete Drescher, uſaizinati, ar sawahm prassifchanahm un labbahm peerahdischanahm libds gtu November f. g., kas par to weenigu un iſſlehgchanas terminu nolikts, pee ſchibſ teefas peeteiktees, ar to pamahzschau, ka tohs, kas ne peeteiktees, wehlak wairs ne klauſibſ. Ta arridsan tee, kas peeminnetam nela-

kim ko parradä buhtu, teek uſaizinati, sawus parradus aismakſah, zittadi teem sawi parradi ſchai pagasta teefai buhs dubbulti jaatlihosina. Suhres pagasta teefas, gta September 1839.

Janne Grünberg, pagasta wezzakais.

(Mr. 47.) Theodor Blaubock, pag. tees. ſtrihweris.

Preelfsch kahdahm trim* neddelahm tappe Pusses meschä, ne tahtu no mescha-kunga-muischus Svehettes, behrs arraja ſirgs ar ratteem atraſts, warr buht no kahda sagla atſahats. Kam ſchis ſirgs un ſhee rattı peederretu un kas peenahkamu leezibu par tam warretu doht, tohp uſaizinahs, diwu mehneschu ſtarpa, prohti libds 28ta Oktober f. g., pee ſchibſ pagasta teefas tadehl peeteiktees, un prett barroſchanaſ atlihdſinachanu faru ſirgu un sawus rattus prettim nemt, zittadi tohs pagasta lahdei par labbu pahrdohs. Pusses pagasta teefas, 2trå September 1839. (L. S.) † † Jannis Zelme, pagasta wezzakais. (Mr. 41.) C. Freyberg, pagasta teefas ſtrihweris.

Us pawehleschanu tafs Beiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walſis ic. ic. ic., tohp no Kalnamuischus pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taſnas prassifchanas, woi mantoschanas jeb kahda dalliba buhtu pee tafs atſahats mantas ta nomirruscha Kalnamuischus Passillu fainneeka Fahna Passill, uſaizinati, ſechu neddelu ſtarpa, prohti libds 26ta Oktober f. g., pee ſchibſ teefas peeteiktees, jo wehlak neweenu wairs ne klauſibſ. Ta arridsan tohs, kas peeminnetam nelaikum ko parradä buhtu, jeb kas tam ko kihla dewuſchi, uſaizina, sawus parradus aismakſah un sawahm kihlas prett atlihdſinachanu prettim nemt, zittadi teem sawi parradi dubbulti buhs jaatlihosina un tafs kihlas pagasta lahdei par labbu uhrupē pahrdohs. Kalnamuischus pagasta teefas, 15ta September 1839.

Indr. Rehmann, peefehdetais.

(Mr. 151.) F. Bluhmann, pagasta teefas ſtrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taſnas prassifchanas buhtu pee teem Dohbeles fainneeleem Kalna Punku Janna Stolzer un Laulainu Anfa Wirt, pahr kurre man-tahm konkurse ſpreesta, tohp uſaizingati, 6 neddelu ſtarpa pee ſchibſ pagasta teefas peeteiktees. Dohbeles pagasta teefas, gta September 1839.

(L. S.) C. Blumenfeld, pagasta wezzakais.

(Mr. 566.) Ludwig Ewers, pagasta teefas ſtrihweris.

No Meschamuischus pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taſnas prassifchanas buhtu pee teem iſſlehgchanas fainneeleem Pohiumi Mikkela un Masu Vid-

dulu Samela, usaizinati, wifewehlak lihds imu November f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlak neweenu wairs ne kauifihs. Meschamuischias pagasta teesa, 2trå September 1839. I
(L. S.) †† Pidbul Fehlab Sillin, pagasta wezz. (Nr. 69.) Rob. Bild, pagasta teefas frihweris.

* * *
Wissi tee, kam kahdas taifnas parradu prassischanas buhtu, pee teem Semites fainnekeem, Rohju Andreja Freiberg un Kulduru Wittuma Radowitsch, pabr kurru mantahni parradu dehl konkurse spreesta, tohp usaizinati, 4 neddelu starpä pee schihs pagasta teefas peeteiktees. Semites pagasta teesa, 8tå September 1839. I

(L. S.) Jahnemann, pagasta wezzakais.
(Nr. 76.) C. Matthiessohn, pagasta teefas frihweris.

* * *
Tal 8tå Oktober f. g. un tannis pehznahlamas deenâs Eckendorff pagasta teesa to bahrinu mantu kas appaksch pehrminderu buhschanas stahw, prohti: lohpus, sîrgus, zuhkas un zittas leetas, wairaksohlitazjam uhtrupê pahrdohs. Jaunamuischâ 21må September 1839. 3

(Nr. 276.) Fehlab Witschûl, peesehdetais.
Grosset, pagasta teefas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taifnas parradu prassischanas buhtu pee ta Dohbeles Latweeschu mahzitaja muischas lihdschinniga fainnecka Reichnu Kahrla Steinert, kas sawas mahjas nespelzibas dehl pats atdevis, un pahr kurra mantu konkurse spreesta, tohp usaizinati, lihds 4tu November 1839 pee saudeschanas sawas teefas pee Dohbeles pagasta teefas peeteiktees. Dohbeles pagasta teesa, 23schâ September 1839. 2

(L. S.) C. Blumenfeld, papasta wezzakais.
(Nr. 592.) Ludwig Everts, pagasta teefas frihw.

Arischu muischas waldischana usaizina to sveijneeku Romaike, kurra peemahjochanas weeta tai naw sinnama, lihds 10tu Novembera deenu sawus tihlus, kas tam us Sebberes esaru talabb atnemti, ka tas bes ismehleschanas tur sveijojis, prett atlidschinaschanas malsu, tur prettim tahs sveijneeku leetas, ko tihsci otstabjis, bes kahdas malsas no Arischu muischas waldischana, woi pats atnahjis jeb jaur weetneeku prettim nemit. Ja Romaike lihds echo terminu ne atnahks, tad winna leetas wairaksohlitajem uhtrupê pahrdohs, un muischas to fewim peenahfamu teesu atnahmuji, to wehl atliffuschu naudu teefai nodohs. Gelgawâ, 21må September 1839. 2

Julius v. d. Brüggen.

Naudas, labbivas un prezzi tirgus us plazzi. Rihgâ tann 25tå September 1839.

Sudraba naudâ.	Rb.	Kv.	Sudraba naudâ.	Rb.	Kv.
3 rubli 50 kap. papihru naudas gelbeja	I	—	I poehds kannepu	—	90
5 — papihru naudas	I	42	I linnu labbakas surtes	—	—
I jauns dahlberis	I	32	I — fluktakas surtes	—	80
I puhrs rudsu	I	40	I tabaka	—	65
I — kweeschu	I	20	I dselses	—	75
I — meeschu	I	5	I — sveesta	—	50
I — meeschu = putrainu	I	50	I muzzâ silku, preeschu muzzâ	—	8 50
I — ausu	I	75	I — — wihschnu muzzâ	—	9 —
I — kweeschu = miltu	I	3	I — farkanas fahls	—	7 —
I — bihdeletu rudsu = miltu	I	2	I — rupjas leddainas fahls	—	6 —
I — rupju rudsu = miltu	I	40	I — rupjas baltas fahls	—	4 75
I — firnu	I	60	I — smalkas fahls	—	4 40
I — linnu = fehklas	I	75	50 grashchi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ mafsa.		
I — kannepu = fehklas	I	25			
I — limmenu	I	5			

Bri h w d r i f f e h t.

No juhmallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Waldischanas-rahts A. Weitler.

No. 330.